

Tervezet
Felsőegerszeg Község Önkormányzata Képviselő-testületének
../2018.(....) önkormányzati rendelete

a helyi közművelődésről

Felsőegerszeg Község Önkormányzata az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében foglalt eredeti jogalkotói hatáskörében eljárva, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörében, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 83/A. §-a alapján a helyi közművelődési tevékenységgel kapcsolatos feladatairól az alábbi rendeletet alkotja:

1. Általános rendelkezések

1. §

(1) A rendelet célja, hogy Felsőegerszeg község polgárai és közösségei művelődési és kulturális szükségleteinek, hagyományainak figyelembevételével meghatározza Felsőegerszeg Község Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) által közművelődési alapszolgáltatások körét, valamint feladatellátásának formáját, módját és mértékét

(2) A rendelet hatálya kiterjed a közművelődési tevékenységben résztvevőkre, az önkormányzat által működtetett, fenntartott, megvalósított közművelődési tevékenységekre.

2. Az önkormányzat közművelődési feladatai

2. §

(1) Az önkormányzat a helyi közművelődési tevékenység támogatása során kiemelt feladatának tekinti:

- a) A közösségi művelődéshez méltó, esztétikus és alkalmas környezet és infrastruktúra, tárgyi feltételek biztosítását.
- b) A település hagyományainak fenntartását, a lokálpatriotizmus, a helyi érdekek védelmének erősítését.
- c) A szabadidő egészségmegőrző és szórakozási feltételeinek gazdagítását a játszótér és sportpálya fenntartásával.
- d) A nemzetiségi kultúra értékeinek megismertetését, gazdagítását, hagyományainak megőrzését, gondozását és fejlesztését.
- e) A gyermekek és fiatalok kulturális életének fejlesztését, az idősebb korosztályok közművelődési lehetőségeinek, közösségi életének támogatásával együtt. A kor, érdeklődési kör stb. szerint szerződő közösségi kezdeményezéseit támogatja.
- f) Az ünnepek kultúrájának gazdagítását, ápolását.
- g) A település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárását, megismertetését, a helyi művelődési szokások gondozását, gazdagítását.
- h) A civil közösségek létrejöttének, működésének és együttműködésének ösztönzését.
- i) Az élet minőségének javítását közösségi élmények biztosításával, a szórakozási és közösségi igényekhez lehetőség biztosítását.
- j) A település közösségi értékeinek közismertté tételét, találkozók, fesztiválok, bemutatók, kiállítások rendezését, kapcsolatok az ország kulturális intézményeivel, egyesületeivel, a kulturális turizmus támogatását.

3. A közművelődési alapszolgáltatások köre és a feladatellátás formája, módja és mértéke

3. §

(1) Az önkormányzat kötelező közművelődési feladatként a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997.évi CXL. törvény 76. § (3) bekezdésében meghatározott közművelődési alapszolgáltatások közül a művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása feladatot látja el. Ennek keretében a művelődő közösségek rendszeres és alkalomszerű művelődési vagy közösségi tevékenysége végzéséhez helyszínt biztosít, és a művelődő közösségek számára bemutatkozási lehetőségeket teremt.

(2) Az önkormányzat kötelező közművelődési feladatait az általa fenntartott és működtetett közösségi szintér útján látja el. A közművelődési tevékenységét a helyi adottságokra, hagyományokra figyelemmel a helyi közösség ösztönzésével, továbbá lehetőségeihez mérten támogatásával, az öntevékeny közművelődési szervezetek segítségével végzi.

(3) A közművelődési feladatok ellátásának szervezeti keretei:

- a) a közösségi szintérként működő Felsőegerszegi Faluház (Felsőegerszeg, Fő utca 7.) többfunkciós helyiségei, udvara, az udvaron kialakított fedett tér (filagória) berendezéseivel, továbbá a Faluház melletti sportpálya és játszótér, (együtt: közösségi szintér),
- b) a Csorba Győző Könyvtár helyi szolgáltató helye a Faluház épületében (mozgókönyvtár).

(4) Az önkormányzat költségvetési intézményt a helyi közművelődési feladatok ellátására nem hoz létre.

(5) Az önkormányzat a közművelődési feladatainak ellátása, a közművelődési célok és feladatok megvalósítása során a közművelődési tevékenységet is ellátó természetes és jogi személyekkel, egyéb szervezetekkel, azok fenntartóival, működtetőivel, a térség oktatási és közművelődés, könyvtár intézményeivel és megalakulása esetén a Közművelődési Kerekasztallal szorosan együttműködik.

4. §

Az önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten rendszeresen megrendezi a település egész lakosságát érintő alábbi rendezvényeket:

- a) Állami és nemzeti ünnepek,
- b) Farsang
- c) Nőnap,
- d) Gyermeeknap, családi majális,
- e) Húsvéti, Mikulás és karácsonyi ünnepség
- f) Falukerülő túra,
- g) Sportnap
- h) Idősek napja
- i) Falunap és búcsú.

4. A közművelődési tevékenység finanszírozása

5. §

(1) Az önkormányzat a közművelődéssel kapcsolatos feladatait – a közösségi szintér fenntartásának költségeit, a rendezvények költségét, a technikai-műszaki és infrastrukturális feltételekkel kapcsolatos kiadásokat, személyi kiadásokat és egyéb költségeket - költségvetéséből finanszírozza. Ennek forrása a saját bevétel és a központi költségvetésből származó normatív állami hozzájárulás.

(2) Az önkormányzat a központi költségvetési forrásból - a közművelődési feladatok támogatására - biztosítandó pályázatokhoz a pályázat elnyeréséhez szükséges saját forrást a mindenkor évi költségvetési rendeletében biztosítja.

5. Hatálybalépés

6. §

(1) E rendelet a közzétételét követő napon lép hatályba.

(2) Hatályát veszti az önkormányzat közművelődési feladatairól, a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról szóló 6/2002.(VI.26.) önkormányzati rendelet.

Felsőegerszeg, 2018. május 30.

Papp Magdolna
polgármester

Dr. Kajdon Béla
jegyző

Felsőegerszeg Község Önkormányzata Képviselő-testületének
5/2018.(V.30.) önkormányzati rendelete
a helyi közművelődésről

Felsőegerszeg Község Önkormányzata az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében foglalt eredeti jogalkotói hatáskörében eljárva, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörében, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 83/A. §-a alapján a helyi közművelődési tevékenységgel kapcsolatos feladatairól az alábbi rendeletet alkotja:

1. Általános rendelkezések

1. §

(1) A rendelet célja, hogy Felsőegerszeg község polgárai és közösségei művelődési és kulturális szükségleteinek, hagyományainak figyelembevételével meghatározza Felsőegerszeg Község Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) által közművelődési alapszolgáltatások körét, valamint feladatellátásának formáját, módját és mértékét

(2) A rendelet hatálya kiterjed a közművelődési tevékenységben résztvevőkre, az önkormányzat által működtetett, fenntartott, megvalósított közművelődési tevékenységekre.

2. Az önkormányzat közművelődési feladatai

2. §

(1) Az önkormányzat a helyi közművelődési tevékenység támogatása során kiemelt feladatának tekinti:

- a) A közösségi művelődéshez méltó, esztétikus és alkalmas környezet és infrastruktúra, tárgyi feltételek biztosítását.
- b) A település hagyományainak fenntartását, a lokálpatriotizmus, a helyi érdekek védelmének erősítését.
- c) A szabadidő egészségmegőrző és szórakozási feltételeinek gazdagítását a játszótér és sportpálya fenntartásával.
- d) A nemzetiségi kultúra értékeinek megismertetését, gazdagítását, hagyományainak megőrzését, gondozását és fejlesztését.
- e) A gyermekek és fiatalok kulturális életének fejlesztését, az idősebb korosztályok közművelődési lehetőségeinek, közösségi életének támogatásával együtt. A kor, érdeklődési kör stb. szerint szerződő közösségi kezdeményezéseit támogatja.
- f) Az ünnepek kultúrájának gazdagítását, ápolását.
- g) A település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárását, megismertetését, a helyi művelődési szokások gondozását, gazdagítását.
- h) A civil közösségek létrejöttének, működésének és együttműködésének ösztönzését.
- i) Az élet minőségének javítását közösségi élmények biztosításával, a szórakozási és közösségi igényekhez lehetőség biztosítását.
- j) A település közösségi értékeinek közismertté tételét, találkozók, fesztiválok, bemutatók, kiállítások rendezését, kapcsolatok az ország kulturális intézményeivel, egyesületeivel, a kulturális turizmus támogatását.

3. A közművelődési alapszolgáltatások köre és a feladatellátás formája, módja és mértéke

3. §

(1) Az önkormányzat kötelező közművelődési feladatként a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 76. § (3) bekezdésében meghatározott közművelődési alapszolgáltatások közül a művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása feladatot látja el. Ennek keretében a művelődő közösségek rendszeres és alkalomszerű művelődési vagy közösségi tevékenysége végzéséhez helyszínt biztosít, és a művelődő közösségek számára bemutatkozási lehetőségeket teremt.

(2) Az önkormányzat kötelező közművelődési feladatait az általa fenntartott és működtetett közösségi szintér útján látja el. A közművelődési tevékenységét a helyi adottságokra, hagyományokra figyelemmel a helyi közösség ösztönzésével, továbbá lehetőségeihez mérten támogatásával, az öntevékeny közművelődési szervezetek segítségével végzi.

(3) A közművelődési feladatok ellátásának szervezeti keretei:

a) a közösségi szintérként működő Felsőegerszegi Faluház (Felsőegerszeg, Fő utca 7.) többfunkciós helyiségei, udvara, az udvaron kialakított fedett tér (filagória) berendezéseivel, továbbá a Faluház melletti sportpálya és játszótér, (együtt: közösségi szintér),

b) a Csorba Győző Könyvtár helyi szolgáltató helye a Faluház épületében (mozgókönyvtár).

(4) Az önkormányzat költségvetési intézményt a helyi közművelődési feladatok ellátására nem hoz létre.

(5) Az önkormányzat a közművelődési feladatainak ellátása, a közművelődési célok és feladatok megvalósítása során a közművelődési tevékenységet is ellátó természetes és jogi személyekkel, egyéb szervezetekkel, azok fenntartóival, működtetőivel, a térség oktatási és közművelődés, könyvtár intézményeivel és megalakulása esetén a Közművelődési Kerekasztallal szorosan együttműködik.

4. §

Az önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten rendszeresen megrendezi a település egész lakosságát érintő alábbi rendezvényeket:

- a) Állami és nemzeti ünnepek,
- b) Farsang
- c) Nőnap,
- d) Gyermeeknap, családi majális,
- e) Húsvéti, Mikulás és karácsonyi ünnepség
- f) Falukerülő túra,
- g) Sportnap
- h) Idősek napja
- i) Falunap és búcsú.

4. A közművelődési tevékenység finanszírozása

5. §

(1) Az önkormányzat a közművelődéssel kapcsolatos feladatait – a közösségi szintér fenntartásának költségeit, a rendezvények költségét, a technikai-műszaki és infrastrukturális feltételekkel kapcsolatos kiadásokat, személyi kiadásokat és egyéb költségeket - költségvetéséből finanszírozza. Ennek forrása a saját bevétel és a központi költségvetésből származó normatív állami hozzájárulás.

(2) Az önkormányzat a központi költségvetési forrásból - a közművelődési feladatok támogatására - biztosítandó pályázatokhoz a pályázat elnyeréséhez szükséges saját forrást a mindenkori éves költségvetési rendeletében biztosítja.

5. Hatálybalépés

6. §

- (1) E rendelet a közzétételét követő napon lép hatályba.
 (2) Hatályát veszti az önkormányzat közművelődési feladatairól, a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról szóló 6/2002.(VI.26.) önkormányzati rendelet.

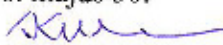
Felsőegerszeg, 2018. május 28.

 Papp Magdolna
 polgármester

 Dr. Kajdon Béla
 jegyző helyettesítésére
 Koszorus Tímea aljegyző

A rendelet kihirdetve.
 2018. május 30.

 Dr. Kajdon Béla jegyző helyettesítésére
 Koszorus Tímea aljegyző

FELSŐEGERSZEG

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	3
2. Felsőegerszeg bemutatása	5
3. Örökségünk	6
4. Eitérő építészeti karakterek bemutatása	8
5. Építészeti útmutató, ajánlások	13
<i>Telepítés</i>	
<i>Tetőhajlásszög</i>	
<i>Magasság</i>	
<i>Tetőforma</i>	
<i>Színek</i>	
<i>Kerítések</i>	
<i>Kertek</i>	
<i>Anyaghasználat</i>	
<i>Ajtók, ablakok</i>	
<i>Homlokzatképzés</i>	
<i>Részletek</i>	
6. Mai példák	27
7. Utcák, terek	28
8. Hirdetések, reklámtáblák	29
9. Impresszum	30

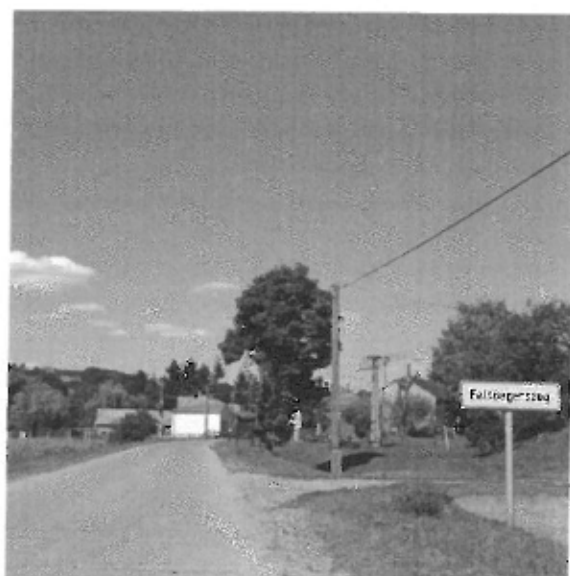

BEVEZETÉS

1

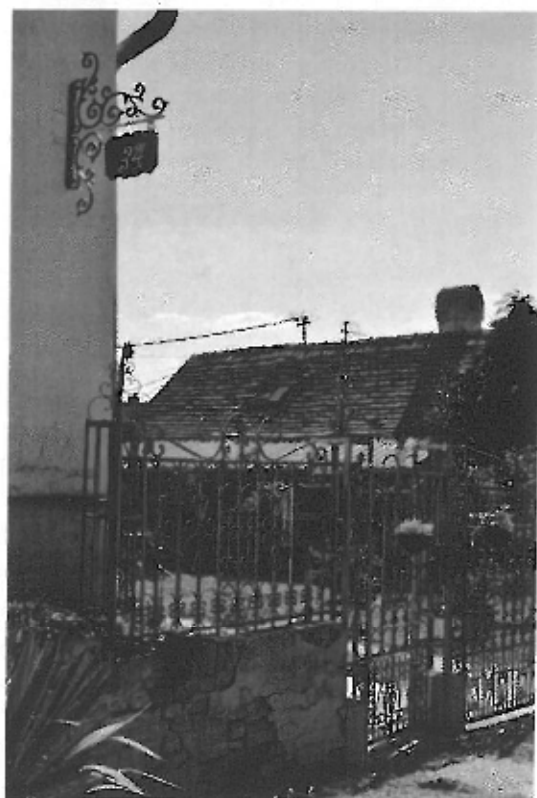
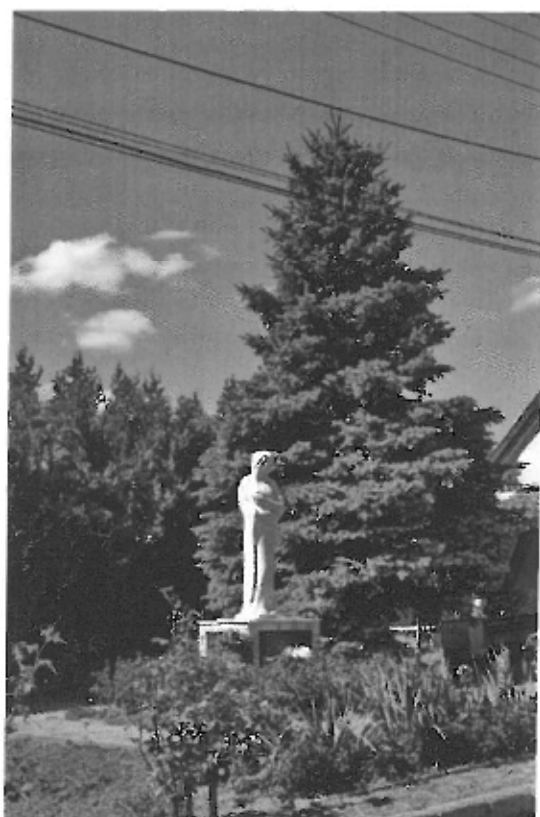
A Hegyhátban, Baranya megye területén fekszik Felsőegerszeg. A község környezeti, történelmi és kulturális adottságait bemutatva, illetve figyelembe véve a településképi arculati kézikönyv célja az, hogy támpontot nyújtson a Felsőegerszegen építkezők-felújítók számára. A község természeti és épített örökségének megőrzése elsődleges szempont.

Mindenekelőtt fontos leszögezni, hogy szemléletformálásra van szükség, hiszen a településen lakóknak a helyi építészeti hagyományokat alapul véve, a közösségi gondolkodásmódot elsajátítva ajánlott építkezésbe vagy felújításba fogniuk. Így elősegíthető, hogy utcájuk illetve egész Felsőegerszeg arculatára pozitívan hassanak az új építménnyel, kerítéskialakítással stb.

Nem tekinthető lezártnak a kézikönyv, hiszen a településkép állandóan alakul, iránymutatásnak szánjuk, egy folyamatosan bővülő dokumentumnak. A helyi építészeti módszerekre alapozott javaslatainkkal kívánunk segíteni az arculat egységességének fenntartásában. Mindehhez ábrákat és Felsőegerszegen készült fotókat is biztosítunk, továbbá más településekről származó kerülendő példákat (kialakításokat, építőanyagokat) is ismertetünk.

Bízunk benne, hogy segítségére lesz Felsőegerszeg településképi arculati kézikönyve minden építkezni vagy felújítani vágyónak!

FELSŐEGERSZEG BEMUTATÁSA

2

Felsőegerszeg Baranya megyében, a Hegyháti járásban, Sásd járásszékhelytől másfél kilométerre fekszik keletre. A Sásdot Vargával összekötő 65189-es közútról leágazó 65191-es úton közelíthető meg a zsáktelepülés. Egy pontban Tarróssal, továbbá Vargával, Oroszlóval, Sásddal és Vázsnokkal határos. Neve az *égerfa* és a *szegiet, zug* szavak összetételéből, valamint a megkülönböztető szerepű *Felső*-tagból adódik.

A község területén feltárt bronz- és vaskori sírok arról tanúskodnak, hogy a környék régóta lakott volt. Egörszeg alakban fordult elő neve először. Baranya vármegye részeként a török időkig valószínűsíthetően éltek a településen, ugyanakkor a középkorból igen kevés emlék maradt fent. Az oszmán uralom idején többször elnéptelenedett, majd újratelepült, ám végül elpusztult.

A XVIII. században a betelepítéseknek köszönhetően fejlődésnek indult a falu, ekkoriban székesegyházi birtok volt. Vályi András neves geográfus-statisztikus a század második felében leírásában említést tett Egerszegről: „*magyar falu Baranya Vármegyében, földes Ura a' Pétsi Kis Papság, lakosai katolikusok, fekszik a' Pétsi járásban, határja gazdag, jeles vagyonnyaihoz képest, első Osztálybéli.*”

Az első katonai felmérés (1763-1787)

A második katonai felmérés (1806-1869)

Fényes Elek 1851-ben kiadott Magyarország Geographiai Szótárában így írt a községről: „*magyar falu, Baranya vmgyében, ut. p. Pécs, 219 kath. lak. Határa 1119 5/ hold, melyből urbéri beltelek 12 3/4, szántóföld 379 1/8, rét 134 1/8, legelő 54, szőlő 44, majorsági beltelek 6, erdő 40 hold. Birja a pécsi seminarium.*”

1904-től ismert Felsőegerszegként. Az első világháborúban 11-en vesztették életüket a községből. 1938-ban a Szeghalmy Gyula féle Dunántúli Vármegyékben a szerző így fogalmaz: „*kisközség a hegyháti járásban, dombos, erdős vidéken. Hozzátartozik: Egerszegpuszta (Vörösköl). Területe 1064 k. hold, lakóinak száma 298, akik tisztán rk. vallásúak és 9 német, 8 egyéb nemzetiségű leszármazásával magyar anyanyelvűek. Foglalkozási tekintetben 24,3 lakósa ástermelő, 50 iparos, 2 közszolgálati alkalmazott. Lakóházainak száma 56. Köznevelési intézete 1 rk. elemi mindennapi népiskola, 1 rk. ált. továbbképző. Gyári üzeme 1 téglagyár...*”

A második világháború 2 főt ragadt magával. 1946-tól földműves szövetkezet működött a faluban. 1960-ban alakult meg a termelőszövetkezet, amely 1965-ben egyesült a sásdival. A népességszám 1870-ben 306, 1941-ben 325, 1990-ben 216, 2001-ben 153, 2015-ben 128 fő volt.

ÖRÖKSÉGÜNK

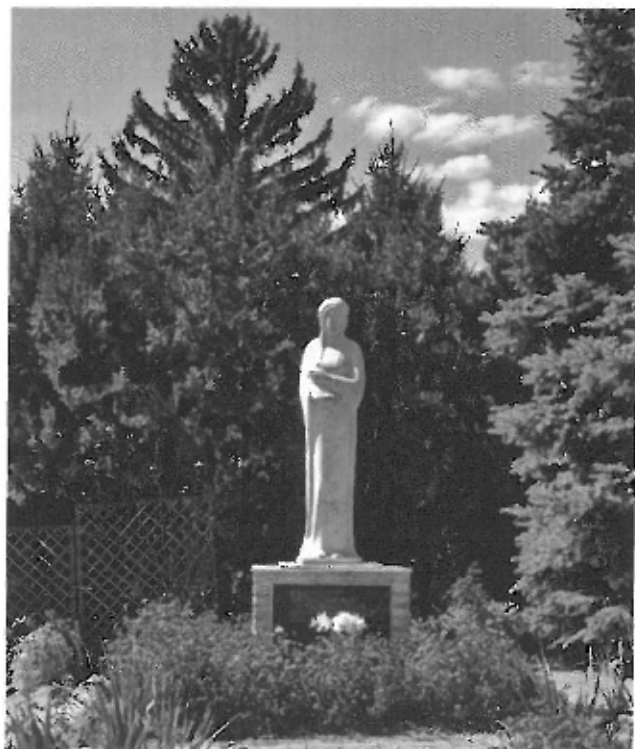
Kisboldogasszony kápolna

2000-ben épült négy hónap alatt. Szonner Ádám sásdi kanonok munkája és közreműködése nyomán közösségi munkával készült el. Franz Wesinger német építész tervezte; oltárképét Sáska Zoltán Attila készítette Matthias Grünewald Feltámadás című oltárképének (1515) egy részlete alapján.

Áldott Madonna

Bocz Gyula szobrászművész carrarai márványból alkotta meg 1997-ben. Az egész alakos fehér szobor Szűz Mánát ábrázolja, aki tartózkodóan, kezeit védőn tartva, a bizonytalanságtól félve áll. A szobor kefet felé tekint és egy kocka alakú talapzaton áll, amely egyben Felsőegerszeg világháborús emlékműve is. A szabályos köburkolatú oldal falakon fekete márványtáblák emlékeztetnek a falu háborús áldozataira.

Természeti értékek

A község környezetének változatos karakterét az erdős dombok, völgyszakaszok, a rétek, legelők, szántók határozzák meg, ezek nyújtják a településnek idilli környezetet és megkapó látványt.

Jelmagyarázat:
 Tájképvédelmi övezet

ELTÉRŐ ÉPÍTÉSZETI KARAKTEREK BEMUTATÁSA

Felsőegerszeg

Felsőegerszeg településen több, egymástól eltérő karakterű településrész is lehatárolható. A település sajátossága, hogy szerkezetét tekintve szinte változatlan formában a mai napig régi arculatát mutatja.

Az első, a település központi és történeti magját jelenti, melyre a falusias beépítés és telepítés a leginkább jellemző. Itt találjuk a lakó- és középületeket, az egyéb gazdasági épületeket, utcákat, valamint egyéb tereket.

A második karakter mind jellegében, mind arculatában, mind beépítettségében eltérő jegyeket hordoz, ezáltal külön fejezetben értelmezendő. A felsőegerszegi téglagyár településrész jellegét tekintve ipartelep, mely a működő téglagyárnak ad otthont.

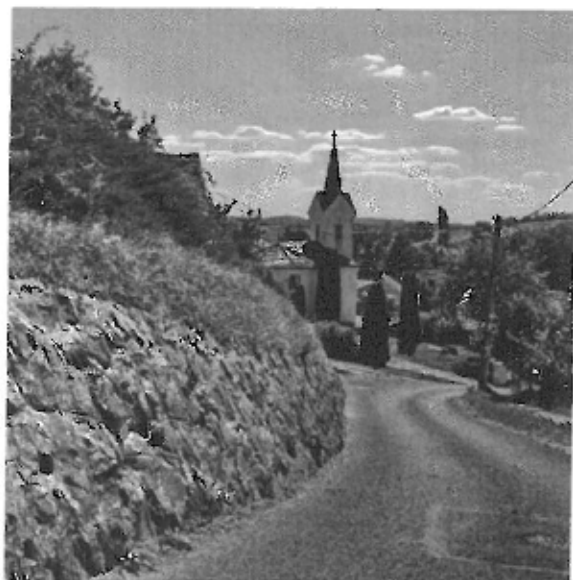
A szőlőhegyi településrészen a több évszázadra is visszatekintő, szőlőtermesztés és borkészítés hagyományai fedezhetők fel, melynek megközelítése kisebb utcákon, dűlőkön keresztül lehetséges.

A külterületeken pedig a beépítésre nem szánt, elsősorban mezőgazdasági művelés alá vont egységek terülnek el.

Felsőegerszeg történeti településrész

A történeti településrész karakterét jelentősen befolyásolja az a földrajzi környezet, melyben Felsőegerszeg elhelyezkedik. A Mecsek-Zselic-hegyhát térségében elterülő település követve a domborzati viszonyokat, északkelet irányban Y-alakban felkúszik. A változatos domborzatnak és terepviszonyoknak köszönhetően szabálytalan térstruktúra és alaprajz jellemzi. A Fő utca északi része felé, a templom környékén a település kiszélesedik. Továbbá a templom kisebb magaslaton helyezkedik el, mely már messziről tekintve is uralja a látképet.

Felsőegerszeg településképét a hagyományos régi parasztházak határozzák meg, a falu egyediségét a megmaradt településszerkezete adja. A belterületi részeken mind az oldalhatáros, mind az utcavonalas telepítési módok megfigyelhetők, azonban a földrajzi viszonyoknak köszönhetően a szabálytalan telekstruktúra is jelen van.

A lakóházak színvilága, illetve magassága is összhangban van a természet közelségével. A földszinti beépítés adja a település barátságos hangulatát. Felsőegerszegen az oldaltornácos házak őrzik a népi építészet stílusjegyeit.

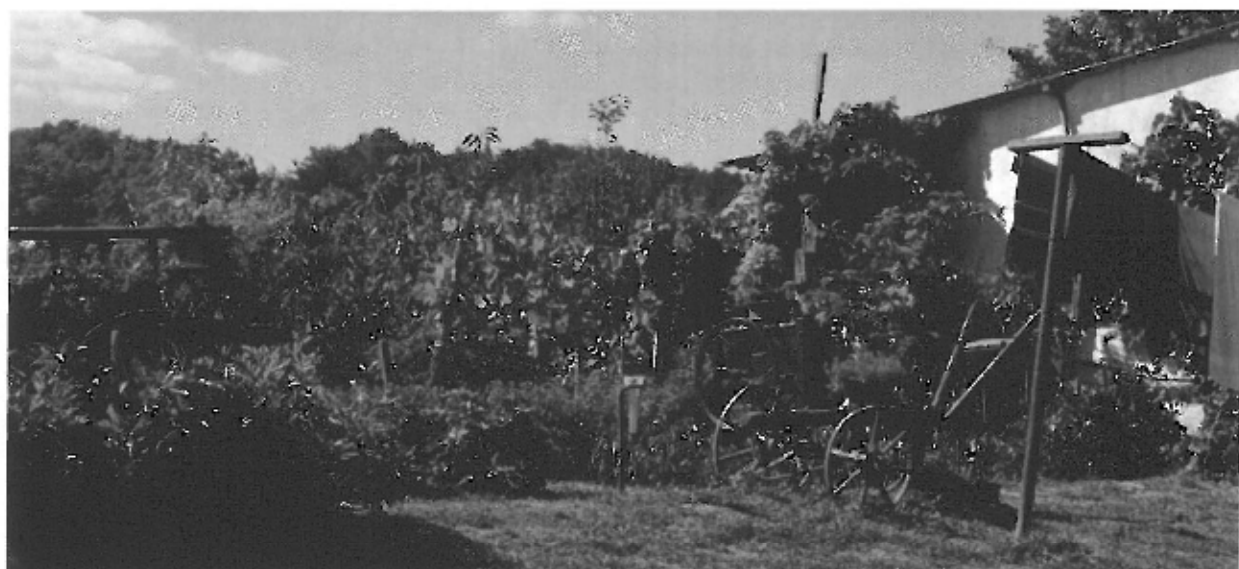
Felsőegerszegpuszta, téglagyár

Felsőegerszegpuszta elsősorban a működőképes téglagyárnak ad otthont. A terület az ipartelep és egyben a helyben lévő ásványbánya területét is magába foglalja. Felsőegerszegen kiemelt fontossággal bír a téglagyártás, melyet a település címe is jelez. A jobb oldal: alsó mező világosbarna színű, teljesen osztott téglalapokból áll, amely mutatja, hogy Felsőegerszegen jelentős a téglagyártás. Az ipartelepen emellett található néhány lakóépület is. A településrész és a gyár is a fő közlekedési útvonal mellett fekszik, melynek beépítése szabadabb. Ezek a telepek különböznek az általános településképtől, más a telekméret, magasság, telepítés, ezért önálló építészeti karakterként határoztuk le.

Szőlőhegy

A szőlőhegyi karakterű településrészen az egyéni gazdaságok használatában lévő szőlő területe számottevő. Itt a több száz évre visszatekintő szőlőtermesztés és borkészítés hagyományai figyelhetők meg. Ez a növény gyakori törődést igényel, így az évek-évtizedek során, ezen a területen, a kertekben kisebb épületek jelentek meg. Külterületi, laza beépítésű rész, ami ma is a település közigazgatási területének jelentős hányadát adja. Jelentőségére a település címere is utal, hiszen rajta egy zöld és egy sötétkék-bordós színű szőlőfürt is látható.

Felsőegerszeg külterület

A külterület a beépítésre nem szánt egységeket foglalja magában. Itt a szántóföldek és gyepterületek mellett jelentős erdőségek húzódnak. Felsőegerszeg külterületén folyik a Varga-patak mellett több kisebb vízfolyás is. A természeti állapot megtartása, javítása kiemelt figyelmet érdemel a területen.

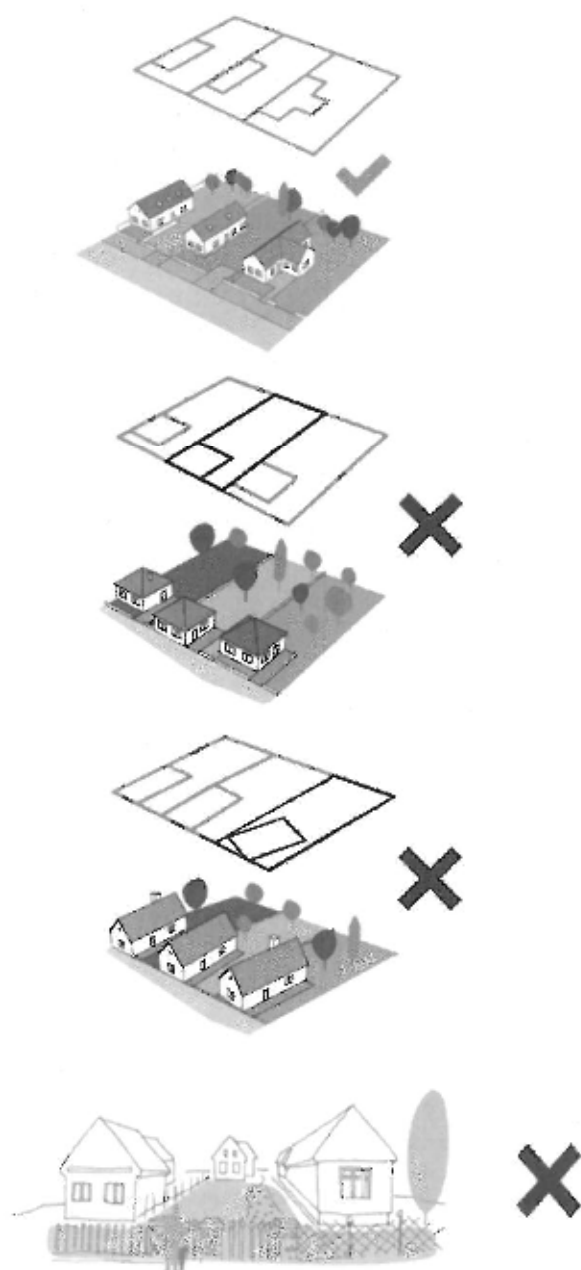

ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK

5

Felsőegerszeg

Az építészeti útmutatóban szereplő ajánlások segítséget nyújtanak ahhoz, hogy a településen épülő új épületek és felújítások Felsőegerszeg karakteréhez illően kerüljenek megvalósításra.

TELEPÍTÉS

Felsőegerszegre vegyesen az előkertes és utcavonalas telepítés jellemző oldalhatáros beépítéssel, de találhatók szabadonálló épületek is. A telkeken az épületek általában az utcára merőleges tetőgerinccel kialakítottak, de előfordulnak az utcával párhuzamosak is.

A tervezési terület utcájára jellemző beépítéstől nem javasolt eltérni. Új építéskor házaknál kerülendő a kialakult építési sávtól hátra húzni, előre húzni vagy elforgatni azokat.

A telepítésnél leírtak betartásával Felsőegerszeg utcaképei a régi, hagyományos településkarakter szerint formálódhatnak a jövőben.

A képen Felsőegerszeg épületeinek utcavonalas beépítése látható.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A településen a magyar hagyományos építészetben használt magastetők épültek, melyek dőlése 35-45 fok között mozog. Új tetők kialakításakor a szomszédos épületeken mérhető hajlásszöghöz javasolt igazodni.

Kisebb és nagyobb szögű tetőkialakítások kerülendők annak érdekében, hogy az utcaképbe illeszkedő tetőformák jöjjenek létre.

MAGASSÁG

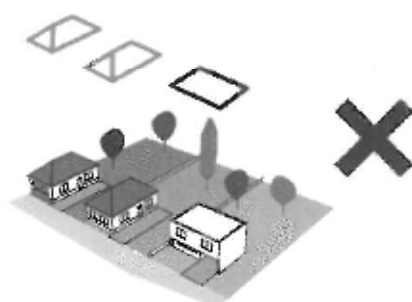
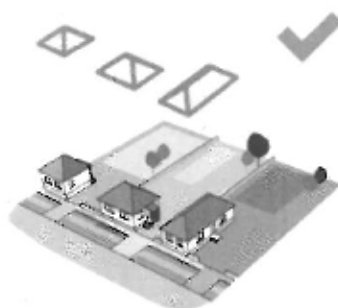
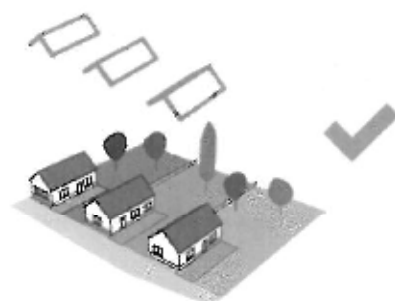
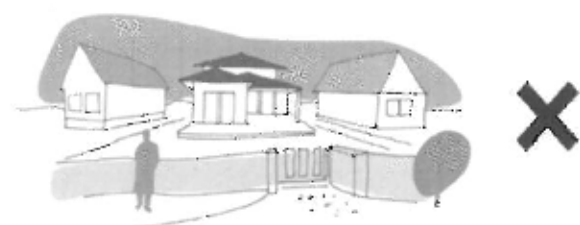
A településen egy szintes épületek helyezkednek el. Több szintes házak nem illenének a falusi környezetbe, így azok építése nem elfogadható. A meglévő településszövevhez passzoló földszintes házak építése javasolt.

A képen közel 45 fokos, nyeregtetős lakóépületek láthatók, melyek tükrözik a település építészeti karakterét.

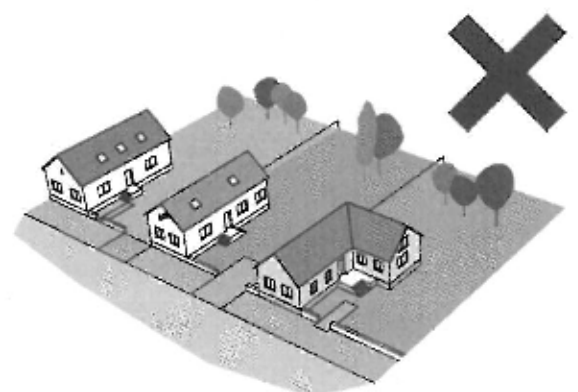
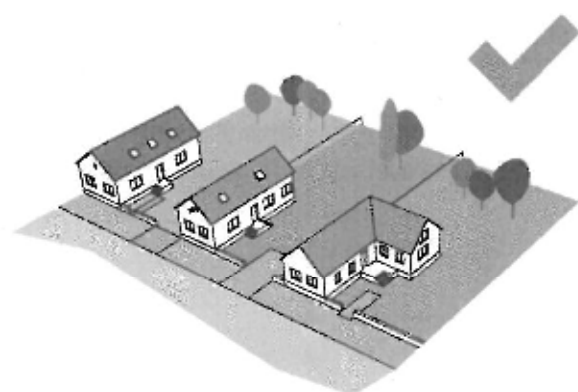
TETŐFORMA

A községben hagyományos tetőformák használata terjedt el. Vannak nyeregtetős, csonkakontyos és kontyolt tetővel rendelkező házak is a településen, melyekhez hasonló kialakítás elfogadott új épületek és felújítások kivitelezésekor. Kerülendő a falu stílusához nem illő lapostetők és összetett tetők használata.

A kép a településre jellemző nyeregtetőre mutat példát.

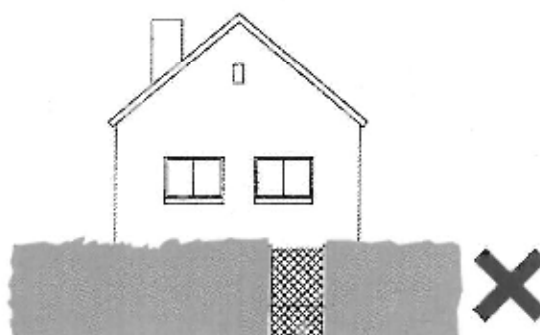
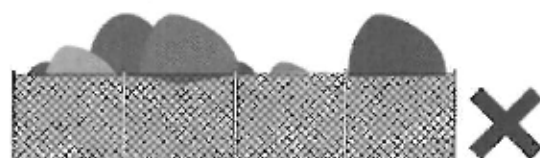
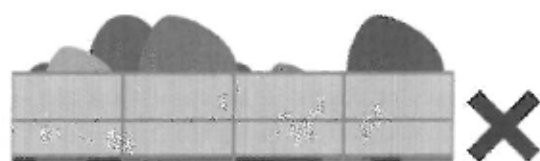
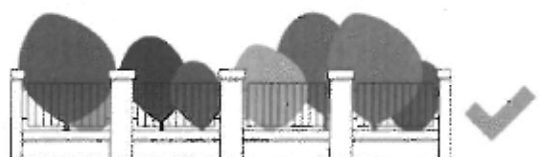
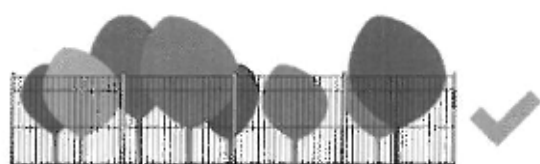
A fotókon javasolt színezésű házak láthatók. A felső kép nem Felsőegerszegen készült.

SZÍNEK

A népi építészet uralkodó színei a fehér falak és a sötét fa nyílászárók voltak. Új épületek építése, meglévő felújítása és bővítése esetén sem célszerű nagymértékben eltérni a népi mesterek által használt színvilágtól. Javasolt sötét nyílászárókkal a világos pasztellszínek és a fehér alkalmazása a homlokzatokon, valamint a vöröses cseréptető és az épülettel harmonizáló színezett vagy kő lábazat.

Kerülendő az élénk és harsány színek használata, melyek nem illeszkednek az utcaképhez.

KERÍTÉSEK

Felsőegerszegen az áttört fa és fém kerítések használata ajánlott, melyek színezésükkel illeszkednek környezetükhöz.

A kerítések megerősíthetők falazott alacsony lábazattal és falazott pillérekkel, melyek felületkezeléséről sem szabad megfeledkezni.

Minden esetben kerülendő az előregyártott paneles kerítések és sövények használata, továbbá nem tanácsos az áttört kerítések belátásgátló anyaggal történő bevonása és a drótfonatos kerítés utcafronti használata.

Példa a településen jellemző áttört kerítés és kapu kialakítására.

A településen az áttört kerítések használata elsődleges a vegyes beépítésekénél. Az áttört kerítések fából vagy fémből készülhetnek, melyek fontos, hogy harmonizáljanak az épületekkel.

Falusias környezetben kerülendő a betonelemes kerítés használata, amennyiben már meglévő, annak paszellszínű lefestése segíti az utcaképbe való illeszkedést.

Kertészeti útmutató

Az épített értékeken túl, nagy szerepe van a növényzetnek is a település életében. A növényalkalmazást jelentősen befolyásolja a terület eredeti növénytakarója, mely ebben a térségben az ezüsthársas bükkös és a gyertyános kocsánytalan tölgyes, illetve a vízfolyások mentén az ártéri ligeterdők. Ennek megfelelően a cser- és kocsánytalan tölgy, illetve az ezüsthárs és a bükk a fő állományalkotó fajok, melyeknek fajtái bátran megjelenhetnek a település közterületein és a kertekben egyaránt.

A tölgyfélék tekintélyes méretüknek köszönhetően parkokba javasolhatók, míg az ezüsthárs számos fajtája, például a 'Szeleste', a 'Zentai Ezüst' és a 'Teri' kisméretűek, szabályos, kúpos koronával rendelkeznek, így kiskerti használat mellett kiválók akár utcai sorfának is. Másik két őshonos hársunk, a nagylevelű és kislevelű hárs egyaránt jó alkalmazkodóképességűek, szép szabályos koronát nevelnek és rengeteg fajtájuk ismert, melyekkel hangulatos, árnyas kertrészeket alakíthatunk ki és virágzáskor illatukkal is elbűvölnek. Ilyenek többek között a kislevelű hárs 'Greenspire' és 'Green Globe' fajtái, melyek akár utcafásításra is alkalmasak, valamint a

A juharok ugyancsak jó várostűrősről, alkalmazkodóképességükről és változatos fajtaválasztékukról híresek. A korai juhar kompaktabb fajtái, a 'Fairview' vagy az oszlopos 'Columnare' megállja kertben is a helyét, míg terebélyesebb fajtái, például a 'Cleveland', 'Crimson King', 'Deborah' inkább parkjának alkalmasak, bár utóbbi kerekded koronájával utcáfásításra is használható, őszi lombszíne pedig lenyűgöző. Mezei juharok közül a 'Royal Ruby' vörösen kihajtó leveleivel, majd ősszel újra vörösbe öltöző lombjával a kert ékessége lehet azon túl, hogy terebélyes koronájával kellemes árnyékot biztosít.

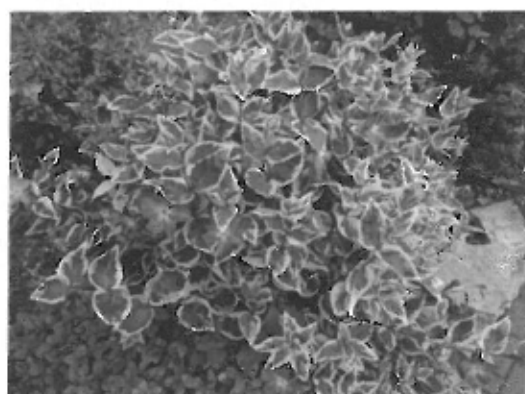
Megemlítenőd még az *'Elsrijk'*, melyből akár sövény is nevelhető, vagy az utcásorfának alkalmas, lapított gömb koronájú, tömött ágrendszerű *'Nanum'* is, mely igen ellenálló és igénytelen. Kőrsek közül a magas kőr is javasolható leginkább, *'Nana'* fajtája utcafásításra is kiváló, de választhatjuk az *'Atlas'*-t vagy a különleges sárgavesszős *'laspidea'*-t is a kertekbe, parkokba egyaránt. Ugyancsak ajánlható a kétfibés galagonya *'Paul's Scarlet'* fajtája, mely igen mutatós virágzáskor és habitusának köszönhetően kis helyen is elfér. Érdemes még megemlíteni a közönséges nyírt, melynek különböző fajtái, például a csüngő habitusú *'Youngii'* vagy a szeldelt levelű *'Dalecarlica'* igen látványosak, a kertek különlegességei lehetnek. Ezen kívül igazán szép a parkfának is alkalmas, illatozó fűt virágzattal rendelkező zselincemeggy.

A társulásra jellemző cserjefélék közül kiemelendő a veresgyűrű som, illetve a közönséges mogyoró. Az előbbi gyönyörű vesszőszínével díszít, míg utóbbi ehett termésének köszönhetően közkedvelt. A veresgyűrű som fajtái közül választható többek között a *'Winter Beauty'*; a mogyorónak pedig a csavarodott ágrendszerű *'Contorta'* vagy éppen *'Atropurpurea'* fajtája, melyek igazi díszek lehetnek a kerteknek.

Kecskerágók közül ismerünk számos, talajtakaróként is hasznosítható alacsony fajtát, melyek akár cserjefoltokba, akár évelőkkel párosítva, vagy kerítés elé kiválóak, de jól mutatnak sötét lombú cserjék előterében is. Ilyen például a naposabb fekvést igénylő kúszó kecskerágó *'Sunspot'* fajtája, vagy éppen az. Nagyon jól társíthatók hozzájuk harangvirágfélék. Fák alá gyepptőlónak, árnyékos részein a kerteknek jól alkalmazhatók meténgfélék, illetve a podagrafű.

Kertek

A kertek elrendezését tekintve a klasszikusnak vett előkertek kevésbé jellemzőek, ahol azonban megjelennek, díszkerti funkciót töltenek be. Leginkább különböző örökzöld és lombhullató cserjék kapnak bennük helyet, melyek oldják az épített hatást, a szigorú vonalvezetést. Bátran javasolhatók a kertek előtt húzódó zöldsávokba és az előkertekbe évelőágyások, cserjefoltok, melyek még karakteresebbé teszik az utcaképet. Igen látványosak a már említett kecskerágók, somok és a mogoró különböző fajtái évelőkkel, hagymásokkal, egynyáriakkal kombinálva. Megjelenhetnek különböző, tulajadottságokhoz alkalmazkodó sásfélék, illetve a sásliliom is, mely nyáron hosszú ideig pompázó virágaival élettel telivé varázsolja az előkerteket, zöldsávokat, de rendkívül hangulatos összehatást érhetünk el vele a pihenőkertekben is.

A kertek oldalsó és hátsó részében helyet kaphatnak gyümölcsfák, például dió, alma, körte, cseresznye, meggy, de megjelenhet a szőlő is. A hátsókertben ezen kívül kialakítható tetszés szerint pihenőkert, melybe a már korábbi fejezetben említett fafajok kisebb méretű, házikertbe is alkalmas fajtái közül érdemes válogatni. Ezekhez pedig cserjeféléket és évelőket lehet társítani harmonikus kompozíciót teremtve. Megjelenhetnek különböző épített elemek is a pihenőkertben, mint például tűzrakóhely vagy pergola. A cél az, hogy nyugalmat sugárzó, pihenésre alkalmas ketrészletet alakítsunk ki, ahova szívesen visszavonul az ember.

ANYAGHASZNÁLAT

Felsőegerszegen a javasolt tetőhéjazat a cserép.

Kerülendő a településképi szempontból káros hullámpala és fémlemez fedés.

Kültéri járda és gépkocsibeállóknál javasolt a térkő használata.

Épületek körüli burkolt felületek kiképzésekor kerülendő az aszfalt és betonút.

ÁLTÓK, ABLAKOK

Népi hagyományoknak megfelelően a fa nyílászárók használata javasolt, melyek sötét barnára, vagy sötét zöldre színezettek. Az ablakok árnyékolás céljából zsalugáterrel felszerelhetők. A közterületi kapuknál az áttört, kerítéssel megegyező kapukialakítások illeszkednek a legjobban a település karakteréhez, melyek az épületekkel harmonizáló színűre festettek. (Nem minden kép készült a településen.)

HOMLOKZATKÉPZÉS

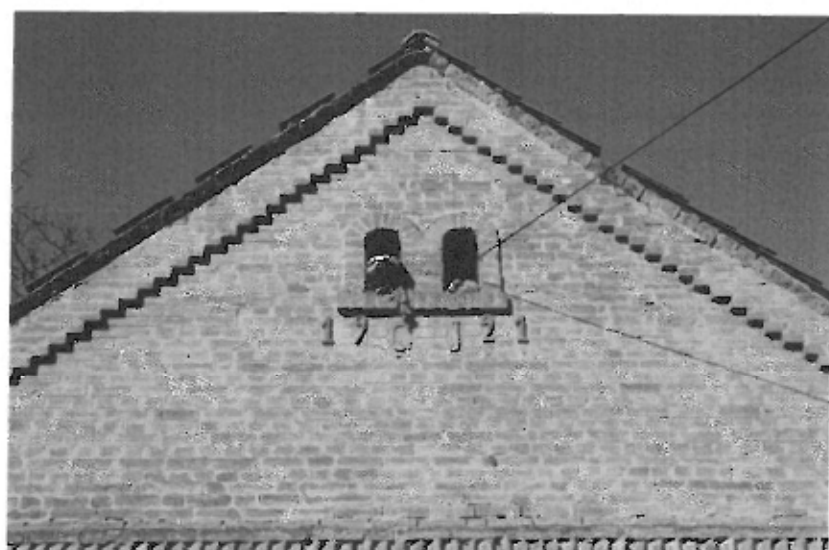

A hagyományos falusi házak homlokzatképzése szigorú arányrendszerrel történik, mely használata új épületek esetén is javasolt. Az arányrendszer része az utcai homlokzaton lévő két darab hosszanti elrendezésű fa ablak, a 35-45 fokos tető, az egy szintes kialakítás, oromfalak esetén az orommezőn látható füstlyuk, valamint a díszített homlokzat. (Jobb középső kép melléképületről készült.)

RÉSZLETEK

Régi mesterek által használt részletképzések Felsőegerszegen is fellelhetők. A település egyes épületei oldaltornácosak. A tornácok készülhetnek fából vagy falazottan. Részletképzésre ad lehetőséget egy díszített zsálgáter vagy kerítéselem. A településen a füstlyukak díszítettek. Az épületek környezetében álló tárgyak és kisebb építmények is hordozhatnak esztétikai értéket. *(Nem minden kép készült a településen.)*

MAI PÉLDÁK

Meglévő épület felújítása és új épület építése a településkarakterbe illeszkedően

Falusias környezetbe épülő új épületeknél és épületfelújításoknál javasolt a népi építészetben megfigyelhető formavilágot, anyaghasználatot és színvilágot alkalmazni. Elsődlegesen fontos, hogy karakterhő megoldások szülessenek, hogy a kisebb települések tovább örökíthessék hagyományait. Modernebb elképzeléseknél jelentős, hogy a település arculatához illő lépték betartása megiegyen, valamint lehetőség az utcai homlokzatokon kerülendő a fém használata.

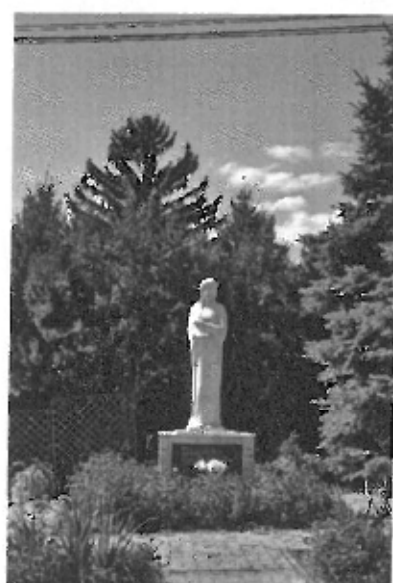
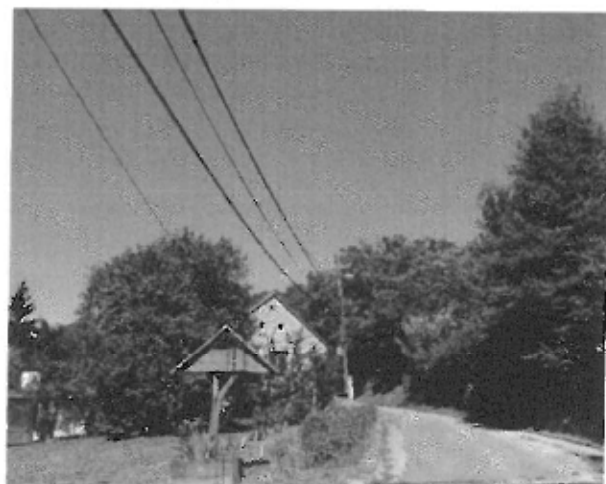

UTCÁK, TEREK

7

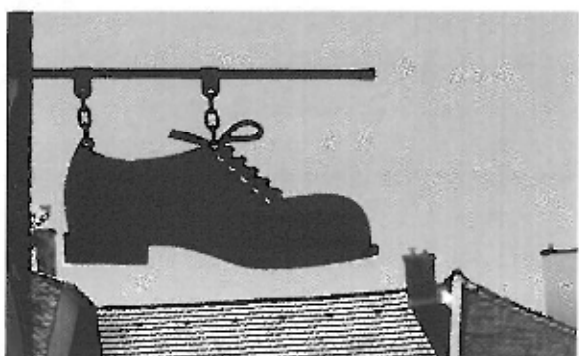
Felsőegerszegre sok zöldfelület jellemző, utcái rendezettnek mondhatók. A falu központjában található a domboldalon elhelyezkedő Kisboldogasszony-kápolna. A településen több kisebb, karbantartott teresedés került kialakításra, melyeket virágágyások szépítenek. Az utak mellett számos kő feszület van.

HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

8

Reklámfelületek és hirdetések kialakításához javasolt a fa táblák és vas cégérek használata.

Felsőegerszegen kerülendők a fényreklámok, molinók és óriásplakátok, melyek nem illeszkednek a település karakteréhez.

IMPRESSZUM

FELSŐEGERSZEG KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

HONLAPCÍM: www.sasd.hu/felsoegerszeg-kozseg-onkormanyzata

E-MAILCÍM: titkarsag@sasd.hu

CÍM: 7370 Felsőegerszeg, Fő u. 7.

TELEFON: 06-72 576-522

POLGÁRMESTER: Papp Magdolna Jolán

FŐÉPÍTÉS: Farkas István

FŐÉPÍTÉS E-MAILCÍME: felsoegerszeg@foepitesz.com

SZERKESZTETTE: Kovács Krisztián

SZÖVEG: Bujáki Bence, Dinnyés Magdolna, Kovács Krisztián, Pintér Réka

FOTÓ: Sárdi A. Zoltán

ÁBRÁK: Lechner Nonprofit Kft.

GRAFIKAI TERVEZÉS: Kovács Krisztián

Felsőegerszeg, 2018. február 01.

A kézikönyvben szereplő fotók nem kizárólag a településen készültek!

Az építészeti útmutató, a mai példák és a reklámhordozókkal kapcsolatos témakörökben szereplő javaslatok között máshol készült fényképeket is beillesztettünk saját adatbázisunkból, hogy olyan mintákat tudjunk bemutatni, amely a település arculatát, karakterét pozitív irányban módosíthatja.

A kézikönyvben kerülendő példaként csatolt fényképek nem a településen szereplő részleteket mutatnak!

Előterjesztés

Felsőegerszeg Község Képviselő-testülete 2018. májusi ülésére

Felsőegerszeg Község Önkormányzata

gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelés tárgyában

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése szerint az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról – a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében foglalt tartalommal - évente május 31-ig átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a kormányhivatalnak, amely javaslattal élhet a helyi önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására.

Az értékelő beszámoló a korábbiakhoz hasonlóan ismét tartalmazza a gyermekjóléti szolgálat beszámolójával együtt a szociális és gyermekvédelmi feladatok ellátására a Sásdi Szociális és Gyermekjóléti Társulás keretében működtetett intézmény, a Sásdi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat előző évi működési beszámolóját is.

Az átfogó értékelés tartalmának szabályozása nem változott az elmúlt évben, a következőkre kell kiterjedjen:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

A település lélekszáma néhány éve stagnál, remélhetőleg a fogyás hosszabb távon is megállt. Jelenleg úgy tűnik, a korosztályok aránya sem változott, megállt a születések számának csökkenése és az idősödés üteme is.

	Állandó lakosság	0-17 éves	20-30 éves	18-59 éves	60 év feletti
2018. január 1.	133	19	20	76	38
2017. január 1.	133	19	20	76	38
2015. január 1.	133	18	22	76	39
2011. január 1.	134	18	18	77	39
2009. január 1.	143	21	16	86	36
2007. január 1.	160	30	18	89	41
2002. január 1.	164	31	24	99	34

A település demográfiai mutatói 2002-2018

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladat-ellátási kötelezettségének a Gyvt. alapján

- egyrészt a rászorulóknak nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosításával,
- másrészt pedig személyes gondoskodást nyújtó ellátások, gyermekvédelmi szolgáltatások fenntartásával tesz eleget.

Pénzübeli és természetbeni ellátások

A gyermekvédelmi célú ellátások közül kiemelt szerepet tölt be a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény**, amely többféle kedvezmény igénybe vételére jogosítja a szülőt, illetőleg a gyermeket. A gyermekvédelmi kedvezményre jogosult szülő bölcsődés, óvodás és 1-8. évfolyamos iskolás gyermeke után 100 %, középiskolás gyermekeire pedig 50 % kedvezményre jogosult az étkezési térítési díj megfizetésekor. Ezen felül igénybe vehető jelentős kedvezmény még az ingyenes tankönyv-juttatás. A két éve átalakult szabályozás miatt a zeneiskolai térítési díj mentesség és egyes pályázatokon, főként ösztöndíj-pályázaton való indulás lehetősége már nem a gyermekvédelmi kedvezményhez, hanem a hátrányos helyzethez kötődik. A kedvezmény továbbá együtt jár évente két alkalommal – augusztus és november 1-jén fennálló jogosultság esetén – gyermekenként 5.800,- (2H-s gyerekekre 6 ezer, 3H: 6.500) forint támogatással is. Ezen támogatás évek óta nem pénzübeli, hanem fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány. A szülők tehát célzottan, gyermekeik alapvető igényeinek kielégítéséhez kapnak támogatást. A szülők – mivel az Erzsébet-utalványokat Sásdon több élelmiszerüzlet és tanszereket forgalmazó kisbolt elfogadja – a közelben is beválthatják élelmiszerre vagy iskolai szerre az utalványokat. A ruházat megvásárlása azonban továbbra sem oldható meg nagyobb utazás nélkül.

2017-ben kedvezményre jogosult gyermekek száma a településen 7 fő volt, a teljes gyermeklakosság nagyobb része, ez a némiképp csökkent.

A korábban a gyermekvédelmi törvényben is szabályozott **rendkívüli gyermekvédelmi támogatás helyébe lépő települési támogatásban** (főként beiskolázási segély, illetve a gyermekes családok sajátos élethelyzete, a gyermekneveléssel összefüggő anyagi problémák figyelembe vételével megállapított általános támogatási lehetőség) is több család részesült az év során. A gyermek születésekor 20 ezer forint támogatás jár. Beiskolázási segélyt fizet valamennyi tanuló részére az önkormányzat.

2017-ben 75 családot/kérelmezőt segített rendkívüli települési támogatással az önkormányzat, összesen 1189 ezer forint értékben. A kifizetett összeg az elmúlt évinél magasabb volt, az összeg folyamatosan nő.

A **gyermekes rendszeres étkeztetését** az önkormányzat az oktatási intézményekben működő gyermekétkeztetési formákkal igyekszik elősegíteni. Valamennyi óvodás és az ellátást igénylő tanuló naponta egyszer meleg ételt kap. Az önkormányzat a rászorulóknak számára a gyermekétkeztetési térítési díjat csökkentheti vagy elengedheti. Mivel a normatív kedvezmények (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, nagycsaládosok, tartós beteg gyermek) a rászorulóknak legnagyobb részét lefedik, nem volt méltányossági eset tavaly sem. Az intézményi gyermekétkeztetési díjakhoz biztosított normatív kedvezmények a következőképpen alakultak:

Gyermekétkeztetés normatív kedvezményeiben részesülő gyerekek (fő) 2017. december

Bölcsőde				Óvoda				Általános iskola			Össz.
rendszeres gyermek-véd. kedv. (100 %)	nagy-családos, tartós beteg (100%)	jöv. nyilatkozt. (100%)	nevelés-be vett (100%)	rendszeres gyermek-véd. kedv. (100 %)	nagy-családos, tartós beteg (100%)	jöv. nyilatkozt. 100%	nevelés-be vett (100%)	rendszeres gyermek-véd. kedv. (100 %)	nagy-családos, tartós beteg (50%)	nevelés-be vett (100 %)	
0	0	0	0	1	0	3	0	4	0	0	8

A gyermekvédelmi törvény 2013-ban vezette be az újonnan értelmezett hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fogalmát. **Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a gyermekvédelmi törvényben foglalt három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) **legalább kettő fennáll.** (Akinél viszont a körülmények közül csak egy áll fenn, hátrányos helyzetű.)

Mivel a hátrányos helyzetet megállapító jegyzői határozat a gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára, tehát a megállapítást követő 1 évre szól, azt évente meg kell újítani, így ezeknél a családoknál tulajdonképpen megduplázódik a hivatal eddigi feladata. Évente meg kell állapítani, nyilván kell tartani ezen gyermekek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetét, erről értesíteni kell a nevelési intézményt, illetőleg településenként évente több időpontban meg kell állapítani a különböző kategóriába tartozó gyermekek számát.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet igazolására 2016-tól egyre nagyobb arányban került sor. Gyakran ugyan ez a szülőnek nem jelent kézzel fogható előnyt, kedvezményt, főként az iskola kérésére, ösztöndíj-lehetőség, az óvodáztatási támogatás és a zeneiskolai térítési díjmentesség miatt nyújtják be a

kérelmet az arra jogosultak illetve a szünidei gyermekétkeztetés lehet a vonzerő. Jelenleg a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek közül a jegyzői határozattal rendelkezők száma:

	hátrányos helyzetű (HH)	halmozottan hátrányos helyzetű (HHH)
óvodás kor alatti:	1	1
óvodás:	1	0
általános iskolás:	1	1
középiskolás:	0	2
Összesen:	3	4

2016-ra kialakult a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő, jegyzői megállapítást is kérő családok száma, aránya. A korábbi nyilatkozat szerinti halmozottan hátrányos helyzetű családok mellett mások, további rászoruló családok is kérték a megállapítást, ők főként a hátrányos helyzet megállapítására lettek jogosultak. Jelentős növekedés következett be a tavaszi szünidei étkeztetést megelőzően, ennek a lehetőségnek a hatására háromszorosára nőtt a hátrányos helyzetű gyermekek száma.

2016-tól a nyári gyermekétkeztetés pályázati rendszerét felváltotta a kötelező önkormányzati feladatként megszervezett, az ágazati jogszabályban foglaltak szerint működtetett szünidei gyermekétkeztetés, a tavaszi szünet tapasztalatai szerint ezt az ellátást igényelték is a szülők, valamennyi gyermek a 2016. tavaszi szünettől kezdődően a falugondnoki szolgálat által a sásdi napközi konyháról leszállított ebédet ehet.

Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 2015. év végi reformja következtében az ellátott feladatok közül kikerült a család- és gyermekjóléti szolgáltatás, amely a továbbiakban már nem a települési önkormányzat feladata, hanem azt a járási központ feladataival együtt Sásd Város Önkormányzata önálló intézményben old meg, a teljes közös önkormányzati hivatal, illetve a járás területén. 2016-tól a komplex család- és gyermekjóléti szolgáltatási tevékenységet a Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ végzi. Az intézmény 2017. évi tevékenységéről készült beszámoló az előterjesztés melléklete.

A **gyermekek napközbeni ellátása** a gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését jelenti, amelyet arra az időre kell megszervezni, amíg a szülő munkavégzése, betegség vagy egyéb ok miatt nem tud gondoskodni gyermekéről. A napközbeni ellátás megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - bölcsődében, családi napköziben, házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban vagy napközis táborban, valamint az óvodában és iskolai napköziben. Míg Sásdon korábban csupán ez utóbbi - minimálisnak tekinthető - ellátási forma, a köznevelési intézményhez kapcsolódó napközi működött, hatalmas előrelépés történt a bölcsőde ismételt megnyitásával.

Az első két évben az igényeket kevés kivételtől eltekintve ki tudta elégíteni az intézmény, és szinte folyamatosan telített létszámmal tudott működni. A gyermekek nagy része sásdi. A bölcsőde a tejkonyha hiánya miatt csak 1 év feletti gyermeket fogadhat, ténylegesen a gyermekek nagy része a 2. életévét is betöltötte a bölcsődébe kerülésekor.

Az intézmény 2013. július 1-jétől Sásd Város Önkormányzata fenntartásában és további 7 település tekintetében látja el a bölcsődei és az óvodai feladatokat. A feladatellátás 3 fővel történik. Közülük a szükséges kisgyermeknevelő-gondozó szakképesítéssel rendelkező 2 gondozónő - egyikük a bölcsőde szakmai vezetője - mellett egy dajka végzi a feladatokat.

A bölcsőde a Sásdi Általános Művelődési Központ Óvodája és Bölcsődéje intézményegység keretében az intézményegység-vezető, egyben intézményvezető vezetésével működik. A bölcsődei csoport megszervezésével, indításával kapcsolatosan kiváló munkát végeztek, jelzi ezt nemcsak a gondozott gyermekek szüleinek elégedettsége, de pénzügyi és szakmai ellenőrzések pozitív eredménye is.

A bölcsődei, az óvodai és iskolai napközi ellátások mellett továbbra is szükség volna kiegészítő szolgáltatásokra: nyitvatartási időn túl, óvodai-iskolai szünetekben továbbra is megoldatlan a dolgozó szülők kisgyermekének ellátása. Az esetlegesen és részlegesen jelentkező gyermek-felügyeleti igényeknek a kielégítése történhet intézményi ellátási formában (összevont csoportban, kiegészítő jelleggel) vagy családi napköziben, házi gyermekfelügyelet keretében. Ebben az évben az óvoda és a bölcsőde folyamatos nyári nyitva tartásával, az EFOP 3.9.2. pályázat szünidei gyermekfelügyeleti programjaival, illetve az iskola által szervezett nyári napközis táborral jelentősen javulni fog a helyzet.

A **gyermekek átmeneti gondozását** szülői igényre ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani arra az átmeneti időre, amíg a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani. A

gyermek átmeneti gondozását helyettes szülőnél, gyermek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában kell megoldani. Térségünkben egyelőre egyik formát sem sikerült kialakítani, bár a helyettes szülői hálózat létesítésére évek óta van kezdeményezés.

Bűnmegelőzés, együttműködés a civil szervezetekkel

A település továbbra sem rendelkezik bűnmegelőzési programmal, a fiatalok bűnelkövetésének megelőzése továbbra sem összehangolt és komplex tevékenységként zajlik.

A településen a teleház-mozgókönyvtár keretében tartott szabadidős, kulturális és sport programok hozzájárulnak a gyermekek és fiatalok szabadidejének hasznos eltöltéséhez, közösségi életük szervezéséhez.

Sásdon a Faodu Egyesület alakult és működik kifejezetten gyermekvédelmi, gyermekjóléti céllal. Feladatuknak főként a preventív, szabadidős programok szervezését tekintik, segítségükkel és aktív közreműködésükkel sikerült tavaly a nyári étkezésben részesülő gyermekek szabadidős programját is megszervezni. A gyermekjóléti szolgálat évek óta együttműködési megállapodás keretében végzi a FAODU Egyesülettel közösen az alapellátott gyermekek szabadidős tevékenységének megszervezését és lebonyolítását, prevenció céljából. Ezek a programok a következők:

- tanodai szolgáltatás keretén belül iskolai kudarcok leküzdésére korai felzárkóztatás, korrepetálás, nyári pótvizsgára felkészítés,
- valamint szabadidős foglalkozások, klubfoglalkozások szervezése.

Tavalyi pályázataik 5-6 fő foglalkoztatását eredményezték, kiegészítve ezzel az intézmény hiányos személyi kapacitáit is.

A Sásdi Általános Iskolában a tanulók számára tanórai keretek között, osztályfőnöki órák és egyéb programok keretén belül tartanak rendszeresen prevenciós foglalkozásokat pedagógusok, külső szakértők bevonásával.

Más, a gyermekek, de főként a fiatalok életét érintő projektek, szerveződések, amelyek szintén céljuknak tekintik a gyermekek, fiatalok közösségi életének szervezését:

A második alkalommal ismét elindított Gyerekesély Program szintén a korosztály jólétét, egészséges fejlődését tűzte ki célul. A programban a gyermekvédelmi és szociális szolgáltatások mellett az oktatást segítő elemek is megjelennek. Célja a hátrányos helyzetű családok gyermekeinek az oktatáson keresztül történő esélyteremtése, felzárkóztatása. Az ifjúság közösségi életét fejlesztő alkalmak segítik a szabadidő hasznos eltöltését. A GYEP keretében a Gyerekesély Bizottság a gyermekek érdekeinek védelmére, a szükségletek feltárására, a cselekvési irányok meghatározására, kezdeményezésre jött létre. A pedagógusok és a védőnők számára szervezett szakmai műhelyek, a szakmaközi hálózatok létrehozása és működtetése a magasabb szintű, a problémákkal küzdő családok számára hatékonyabb feladatellátást eredményez. Az új projekt 2017. októberben elindult.

A kistérség társulásával és önkormányzataival szorosan együttműködő ifjúsági civil kezdeményezés, és a sásdi önkéntes fiatalok aktív munkájából kinőtt civil szervezet, a Hegyhát Ifjúságáért Egyesület főként a fiatalok kulturális, közösségi életének szervezésében ért el jelentős eredményeket.

A gyermekvédelmi tevékenység fejlesztése, célok meghatározása

Bár az utóbbi években történtek jelentős előrelépések, továbbra is vannak fehér foltok a gyermekvédelmi szolgáltatások területén. A gyermekjóléti szolgálat és a bölcsőde működtetése szükséges, alapvető, de nem elegendő feltétele az intézményi szolgáltatásoknak. Az igények felmérésével meg kell vizsgálni a gyermekek napközbeni ellátása hálózatának kiépítését: a 3 éven aluli gyermekek elhelyezését a bölcsőde nagyjából megoldja, de az óvodai szünet idejére és/vagy kisiskolásoknak iskolai szünet idejére nyári napközi, a nagyobbaknak szabadidős foglalkozások szervezése szükséges volna. Továbbra is hiányzik, bár szerencsére nem sürgető jelleggel az átmeneti ellátás: elsősorban a helyettes szülői hálózat mint megoldási forma jöhet szóba, valószínűleg leginkább társulási feladatellátásként, esetleg a civil szférát bevonva.

Továbbra is kérem, mondja ki a képviselő-testület annak szükségességét, hogy az önkormányzat tervszerűen foglalkozzon a bűnmegelőzés kérdésével, amint lehetőség van rá, készüljön erre koncepció, fogja össze az ebben érintett szervezeteket, személyeket, a jelenlegi és a tervezhető programokat. A bűnmegelőzési tevékenységre, programok megvalósítására pályázatok is jelennek meg.

Sásd, 2018. május 23.

Dr. Kajdon Béla jegyző nevében:

Koszorus Timea aljegyző

Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjétől

Előterjesztés

Baranyaszentgyörgy, Felsőegerszeg, Meződ, Palé, Varga és Vázsnok
Község Önkormányzata Képviselő-testülete

2018. májusi ülésére a téli rezsicsökkentés kiterjesztése tárgyában

Tisztelt Képviselő-testületek!

A Kormány az 1072/2018.(III.9.) Korm. határozatban elrendelte a téli rezsicsökkentés kiterjesztését, majd a 1210/2018.(IV.6.) Korm. határozatban a kiépített gázhálózattal nem rendelkező települések önkormányzatai számára háztartásonként (ingatlanonként) 12.000 forint összegű támogatást folyósított abból a célból, hogy háztartásonként a támogatást biztosítsák. Mivel a településen nincs vezetékes gázhálózat, ezért jogosult a támogatásra. A Belügyminisztérium Támogatói Okiratában

Felsőegerszegnek 660.000 forintot (55 háztartás)

Baranyaszentgyörgynek 672.000 forintot (56 háztartás)

Meződnek 636.000 forintot (53 háztartás)

Palénak 348.000 forintot (29 háztartás)

Vargának 420.000 forintot (35 háztartás)

Vázsnoknak 624.000 forintot (52 háztartás)

utalt, hogy ebből az összegből ingatlanonként, háztartásonként 12.000 forint támogatást adjon az ott lakcímmel (lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező) polgárok részére.

A tervezet elfogadása során kell megállapítani a képviselő-testületnek, hogy lakott ingatlanonként (A. változat) és/vagy háztartásonként (B. változat) ítéli meg a támogatást.

A települési önkormányzatnak 2018. szeptember 30.-ig kell a támogatást felhasználnia.

1. A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei

Az önkormányzat részére a Magyar Államkincstár által átutalt összeg elosztása, az elosztás részletszabályainak kialakítása érdekében helyi rendelet megalkotása vált szükségessé.

Amennyiben az önkormányzat a támogatási összeget a fenti célra nem, vagy csak részben tudja felhasználni, annak maradványát köteles visszafizetni a központi költségvetés részére.

2. Várható társadalmi hatás

A rendelet azokat a családokat támogatja, akik gázár-támogatásban nem részesültek, mivel a településen vezetékes gázhálózat nem épült ki.

3. Várható gazdasági, költségvetési hatás

A rendelet végrehajtása nem jelent pénzügyi teherterhelést az önkormányzat gazdálkodásában.

4. Adminisztratív terheket befolyásoló hatásai

A rendelet végrehajtása átmennetileg nagyobb munkaterhet ró a Hivatal köztisztviselőire, ugyanis a napi feladatok ellátása mellett a határozatok meghozatala, a támogatás kifizetése rájuk hárul.

5. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek

A tervezetben foglaltak végrehajtásához szükséges személyi és tárgyi feltételek a hivatalon belül biztosítottak.

Javaslom a tervezet elfogadását, a szabályozás bevezetését, hogy az érintettek mielőbb hozzájussanak a Kormány által ígért juttatáshoz.

Sásd, 2018. május 23.

Dr. Kajdón Béla jegyző felhatalmazásával:

Koszorus Tímea
aljegyző

Tervezet
.... Község Önkormányzata Képviselő-testülete
../2018.(V.....) önkormányzati rendelete
a 2018. évi rezsitámogatásról

..... Község Önkormányzata Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében kapott eredeti jogalkotói hatáskörében eljárva, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. pontjában foglalt feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A rendelet hatálya kiterjed község közigazgatási területén életvitelszerűen élő és ott lakcímmel (lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel) rendelkező állampolgárokra.

2. §

Az önkormányzat 2018. évben, rendkívüli települési támogatás formájában a téli rezsicsökkentésnek a téli fogyasztási időszakban bekövetkező fogyasztásnövekedésre tekintettel történő kiterjesztése érdekében vissza nem térítendő támogatásként egyszeri rezsitámogatást (a továbbiakban: rezsitámogatás) nyújt lakott ingatlanonként (B. változat: és háztartásonként.)

3. §

A rezsitámogatás kizárólagos forrása az 1210/2018.(IV.6.) Korm. határozat szerinti Belügyminisztériumi támogatás.

4. §

- (1) A rezsitámogatás mértéke 12.000.-Ft.
- (2) A rezsitámogatás lakott ingatlanonként (B. változat: és háztartásonként) állapítható meg.
- (3) A rezsitámogatás megállapítása hivatalból történik, a jogosultságról a képviselő-testület határozattal dönt.
- (4) A támogatás jogosultak részére történő kifizetéséről 2018. szeptember 30. napjáig a Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal gondoskodik.
- (5) A támogatásban részesülőktől ellenszolgáltatás nem kérhető.

5. §

A rezsitámogatás megállapítására és kifizetésére e rendeletben nem szabályozott kérdésekben alkalmazni kell az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról és szolgáltatásokról szóló 2/2015.(.....) önkormányzati rendeletben a települési támogatásra vonatkozó rendelkezéseit.

6. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, és 2018. október 15-én hatályát veszti

...., 2018. május ...

polgármester

jegyző

Felsőegerszeg Község Önkormányzata Képviselő-testülete
6/2018.(VI.8.) önkormányzati rendelete
A 2018. évi rezsitámogatásról

Felsőegerszeg Község Önkormányzata Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében kapott eredeti jogalkotói hatáskörében eljárva, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. pontjában foglalt feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A rendelet hatálya kiterjed Felsőegerszeg község közigazgatási területén életvitelszerűen élő és ott lakcímmel (lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel) rendelkező polgárookra.

2. §

Az önkormányzat 2018. évben, rendkívüli települési támogatás formájában a téli rezsicsökkentésnek a téli fogyasztási időszakban bekövetkező fogyasztásnövekedésre tekintettel történő kiterjesztése érdekében vissza nem térítendő támogatásként egyszeri rezsitámogatást (a továbbiakban: rezsitámogatás) nyújt lakott ingatlanonként.

3. §

A rezsitámogatás kizárólagos forrása az 1210/2018.(IV.6.) Korm. határozat szerinti Belügyminisztériumi támogatás.

4. §

- (1) A rezsitámogatás mértéke 12.000.-Ft.
- (2) A rezsitámogatás lakott ingatlanonként állapítható meg.
- (3) A rezsitámogatás megállapítása hivatalból történik, a jogosultságról a képviselő-testület határozattal dönt.
- (4) A támogatás jogosultak részére történő kifizetéséről 2018. szeptember 30. napjáig a Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal gondoskodik.
- (5) A támogatásban részesülőktől ellenszolgáltatás nem kérhető.

5. §

A rezsitámogatás megállapítására és kifizetésére e rendeletben nem szabályozott kérdésekben alkalmazni kell az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2015.(II.24.) önkormányzati rendeletnek a települési támogatásra vonatkozó rendelkezéseit.

6. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, és 2018. október 15-én hatályát veszti

Felsőegerszeg, 2018. június 6.

Papp Magdolna
polgármester

Dr. Kajdón Béla
jegyző

A rendelet kihirdetve.
2018. június 8.

Dr. Kajdón Béla
jegyző

